

a Danish-American Weekly, published by „The United Danish Evangelical Lutheran Church in America“, and published by Danish Lutheran Publ. House, Blair, Nebr.

Danskeren

et dansk-amerikansk Ugeblad, der ejes af „Den forenede danske evangelisk-lutherske Kirke i Amerika“ og udgives af Danish Lutheran Publ. House, Blair, Nebr.

Published and distributed under permit (No. 436) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Blair, Nebraska. By order of the President. A. S. Bursleson, PostmasterGeneral.

BOLSHEVISMENS OVERVINDELSE.

Den kan ikke besejres ved Magt, der skal Mad til.

Vor Kongres bevilger \$100,000,-000 til Lindring.

Washington, 13. Jan. — Præsident Wilsons fornyede Opfordring til Kongressen i Dag, om at bevilge \$100,000,000 til Lindring i europæiske Lande uden for Tyskland fulgtes i Aften af Husets Vedtagelse af en saadan Bevilling. Stemmerne faldt 243 for og 73 imod. Forslaget gaar nu til Senatet, hvor det ventes behandlet snart.

Her følger Præsidentens Opfordring: „Jeg kan ikke med for megen Alvor tilskynde Kongressen til at bevilge den Sum, som Mr. Hoover har bedt om til Lindring af Ernæringsituationen. Saadan Lindring er nu Nøglen til Løsning af hele den europæiske Situation og til Fredsslutning. Bolshevismen rykker stadig vestpaa og forgifter Tyskland. Den kan ikke standes ved Magt, men den kan standes med Mad, og alle Lederne, som jeg er sammen med i Konferencen, er enige om, at forenet Handling i denne Sag er af øjeblikkelig og vital Betydning.“

Pengene vil ikke blive brugte til at finansiere Bevægelsen, der gaar ud paa at skaffe yere, virkelige Venner Føde, dem i Polen og Folkene i Dele af Østirrig-Ungarn og til vore Associerede i Balkan. Jeg beder om, at De vil fremlægge denne Sag med al mulig Paaskyndelse i Kongressen. Jeg ser ikke, hvorledes vi skal finde virkelige Magter, med hvem vi kan slutte Fred, med mindre dette Middel til at standse Anarkismen bliver bragt i Anvendelse.“

Præsidentens Budskab behandles i Konferencen mellem Formanden paa Bevillingskomiteen, Shirley, Senatorerne Martin og Lodge, republikanske Lederne i Senatet, før Huset og Senatet samledes.

Det tog nogen Tid, før man fik de almuedelige Regler suspenderet, saa Sagen kunde optages til Behandling straks.

Tidligere Speaker i Huset, Joe Cannon, fremkaldte i Erindringeren en Gang, da Kongressen paa Roosevelts Opfordring bevilgede \$800,000 til Lindring af Nøden efter Jordskielvet i Italien, og saa sagde han: „Vi bør ikke afslaa nødvendig Hjælp for Præsidenten til Løsning af de foreliggende Problemer,“ og Demokraterne applauderede meget stærkt.

Representant Good fra Iowa, et republikansk Medlem af Bevillingskomiteen, søgte at gøre gældende, at det vilde blive første Skridt til Ekstravagance, naar det offentlige Skatkammer ikke kunde taale det. Han erklærede, at Præsident Wilson havde overskredet Loven ved at anvende \$5,000,000 af Regeringens Penge til Oprettelsen af Krigs-Handels-Boardens russiske Bureau.

Mr. Henry White, Medlem af vor Fredsdelegation i Paris, kaldede til Statsdepartementet og støttede Præsidentens Opfordring. Han sagde: „Bolshevismen kontrollerer nu fuldstændig Rusland og Polen og spredte sig gennem Tyskland, og det synes, som Lindring af Ernærings-Situationen er det eneste Middel imod den.“ Han tilføjede, at det var umuligt at begynde Fredsforhandlingerne

under rimelige Auspicer, uden der forud tages adækvate Forholdsregler til Bedring af denne Situation.

EN PROKLAMATION af Præsident Wilson i Anledning af Expræsident Roosevelts Død.

Vi skal her meddele vore Læsere Præsident Wilsons Proklamation i Anledning af Theodore Roosevelts Død, vi sidst kundgavet at give et kort Uddrag af:

„Det er blevet min tunge Pligt officielt at kundgøre Theodore Roosevelts Død — De forenede Staters Præsident fra 14. Sept. 1901 til 4. Marts 1909; hans Død indtraf i hans Hjem, Sagamore Hill, Oyster Bay, N. Y., den 6. Jan. 1919. Ved hans Død har Landet mistet en af sine mest udmærkede og patriotiske Borgere, der havde gjort sig afholdt af Folket ved sin „strenuous“ Opoffelse for deres Interesser og for Landets offentlige Interesser.“

Som Politichef i Byen, hvor han var født, New York, som Medlem af Legislaturen og som sin Stats Guvernør, som „Civil Service Commissioner“, som assisterende Marineminister, som Landets Vicepræsident og Præsident har han udfoldet en mærkelig administrativ Styrke og har ledet disse forskellige Embeders Affærer med samlet Energi og en vaagende Omhu, der ikke tillod nogen Divergering i den Pligtens Linie, han havde udstukket for sig.

Under Krigen med Spanien udviste han sjældne Initiativ og Energi og udmærkede sig blandt Kommandørerne i Felten. Som Præsident vakte han Nationen til at se Faren for privat Kontrol, der lurede i vore finansielle og industrielle Systemer. Det var ved saaledes at lægge Beslag paa Landets Opmærksomhed og stimulere dets Forsæt, at han aabnede Vejen for efterfølgende nødvendige og selvgørende Reforme.

Hans private Liv var karakteriseret af Sæmpehed, en Dyd og Affektion, der er værdt at amerikanske Folks Beundring og Efterligning.

Til Bevidnelser om den Agtelse, hvori hans Minde holdes af United States Regering og Folk befaler jeg herved, at det hvide Hus' Flag og de forskellige Departement-Bygningers Flag hejles paa halv Stang i 30 Dage, og at passende Land- og Sø-militære Reshevisninger udvises efter vedkommende Ministres Ordre paa hans Begravelsesdag.

30 STATER I FORBUDSRÆKKEN.

Den 14. ds. ratificerede yderligere 7 Stater Forbudsamendementet til U. S. Konstitution. Det var Staterne: Alabama, Arkansas, California, Illinois, Indiana, Kansas og North Carolina. Der er nu i alt 30 Stater, som har stemt for dette Amendement, nemlig: Kentucky, Virginia, Mississippi, South Carolina, North Dakota, Maryland, Montana, Arizona, Delaware, Texas, South Dakota, Massachusetts, Georgia, Louisiana, Florida, Michigan, Ohio, Oklahoma, Tennessee, Idaho, Maine, West Virginia, Washington, California, Indiana, Arkansas, Illinois, North Carolina, Kansas og Alabama. Der behøves nu kun 6 flere Staters Vedtagelse af dette Amendement for at føje det til vort Lands Grundlov.

I California har Sagførere for Grape Growers Protective League søgt ved Injunction at afholde Guvernøren fra at bekræfte Ratifikationen, idet de hævder, at alle Legislaturens Vedtægter kræver Referendum for at blive Lov.

30 STATER I FORBUDSRÆKKEN.

EN HOVEDFEJL AF WILSON.

Det tidligere Generaladvokat George W. Wickersham fra London fortæller, at Samuel Gompers er rejst fra New York efter Europa, siger han: „Demes Hensigt siges at være at grunde en ny international Arbejder-Föderation, hvis Basis skal være Haandværker-Unions-Bevægelserne i de forskellige Lande. Mr. Gompers siges at have udtalt, at organiseret Arbejde i Amerika sendte en Repræsident til Europa til at igagttage Forhandlingerne i Versailles, hvor Spørgsmaal af største Betydning for Millioner af Mennesker vil blive drøftet og afgjort.“

Jeg har ment fra det Øjeblik, Listen over Fredsdelegerer blev kundgjort, at Præsident Wilson har begaaet en Hovedfejl, idet han ikke tog Samuel Gompers med blandt Delegerer til Fredskonferencen. Mr. Gompers

siger fuldt sandt, at Verdens-Arbejdere hævder deres Ret til at blive hørt og raadspurgt angående Love og Traktater, som vil faa vital Betydning for deres daglige Liv.

Lønarbejdere burde have haft en Repræsentation i Fredskonferencen. Men den amerikanske Delegation er ikke repræsentativ for andet end Mr. Wilsons Villie, og Mr. Wilson stoler helt paa det amerikanske Folks efterfølgende Ratifikation til at retfærdiggøre hans Udelukkelse fra Raadslagningen ethvert Element, der muligvis kunde stille hans Vidsoms Fuldkommenhed (finality) i Tvivl.

Han stoler ogsaa paa sin Veltalendheds Indflydelse paa de europæiske Masser til at fremtvinge de allierede Magters Lederes Indvilgelse i hans Udcast. Kun Begivenhederne vil afgøre Vidsdommen i hans „scheme.“

A priori vilde det være dømt til at mislykkes. Verden er for udstrakt, for indviklet og i Øjeblikket for demoraliseret til at gaa ind paa en Afgørelse efter forud optagne akademiske Linier.

Eet er imidlertid klart det er, at Forhold, hvorunder store Masser af Folk i alle Lande lever, hvilke maa tjene deres Brød i deres Ansigtss Sved, maa skænkes det mest intelligente og sympatetiske Hensyn fra deres Side, som staa Vagt over de store Nationers Skæbne.

30 STATER I FORBUDSRÆKKEN.

Den 14. ds. ratificerede yderligere 7 Stater Forbudsamendementet til U. S. Konstitution. Det var Staterne: Alabama, Arkansas, California, Illinois, Indiana, Kansas og North Carolina. Der er nu i alt 30 Stater, som har stemt for dette Amendement, nemlig: Kentucky, Virginia, Mississippi, South Carolina, North Dakota, Maryland, Montana, Arizona, Delaware, Texas, South Dakota, Massachusetts, Georgia, Louisiana, Florida, Michigan, Ohio, Oklahoma, Tennessee, Idaho, Maine, West Virginia, Washington, California, Indiana, Arkansas, Illinois, North Carolina, Kansas og Alabama. Der behøves nu kun 6 flere Staters Vedtagelse af dette Amendement for at føje det til vort Lands Grundlov.

I California har Sagførere for Grape Growers Protective League søgt ved Injunction at afholde Guvernøren fra at bekræfte Ratifikationen, idet de hævder, at alle Legislaturens Vedtægter kræver Referendum for at blive Lov.

30 STATER I FORBUDSRÆKKEN.

Vort eget Land.

Lutheranernes „Drive.“ Springfield, Ill., 8. Jan. Den lutherske Kirke i Amerika's føderale Raad er i Færd med Forberedelsen til en „Million Dollar Drive“ i Februar. C. F. Ellsert fra New York er udnævnt til Kasserer for den Komite, der skal forestaa Driven.

Webb-Kenyon Loven. Washington, D. C., 8. Jan. Den saakaldte Webb-Kenyon Lov, der forbyder Forsendelse af Rusdrikke til „tørre“ Stater, staaer ikke i Strid med Konstitutionen, erklærede Højesteret i en Afgørelse, der aflagdes i Gaar. Samtidig blev ogsaa den saakaldte Mahin Act i Kansas, der regulerer Forsendelsen af Rusdrikke, erklæret gyldig.

Victor Berger, der er Socialist og den 5. November sidste Efteraar valgtes i Milwaukee til Kongressmand, blev i Dommer Landis's Ret i Chicago fundet skyldig i Anklagen for at have overtraadt Spionloven.

Fire andre Mænd fandtes skyldige sammen med Berger i Anklagen for at have lagt Hindringer i Vejen for Nationens Krigsprogram mod Tyskland, og de kan faa fra et til tyve Aars Strafarbejde, en Mulkt af fra \$1000 til \$10,000 eller begge Delt.

Det antages, at Berger vil appellere sin Sag, og at han faar Lov til at indtage sit Sæde, medens Appellen overvejes og afgøres.

Tyrkerne og de Allierede. London, 10. Jan. De Allierede har meddelt Tyrkiet, at forsaavidt ikke Tyrkerne nedlægger Vaabnene i Medina i Arabien, vil Førtterne ved Dardanellerne blive ødelagt. I alle andre Byer i Arabien har Tyrkerne kapituleret. Men i Medina, der er Arabiens største By, er Kommandanten, Fahri Paseha, kommet med den ene Udflugt efter den anden, indtil de Allierede altsaa nu har set sig nødt til at tilstille den tyrkiske Regering et Ultimatum.

Fredsproblemerne i Senatet. Washington, D. C., 7. Jan. Da Senatet igen traadte sammen i Dag, genoptoges Diskussionen af de forskellige Problemer vedrørende den forestaaende Fredsslutning. Senator McCumber fra North Dakota hævde, udarbejdet en Tale til Støtte for en Plan om en Nationernes Liga, og Senator Hitchcock fra Nebraska ventede ogsaa at ville holde en opsigtsvækkende Tale, i hvilken han særlig vil dwele ved Administrationens Holdning med Hensyn til Rusland.

Flyvestation i Duluth. Duluth, Minn., 11. Jan. Duluth kommercielle Klub holdt et Møde i Gaar og vedtog at fremkomme til Byraadet med Forslag om, at der maa blive udsat en passende Landingsplads for Aeroplaner. Forslaget gaar ud fra, at der vil blive oprettet en Flyverute mellem Tvillingbyerne og Duluth og andre større Byer ved de store Søer. Der gaves i Forslaget Anvisning paa det høje Plateau bag Byen som et passende Sted til Landingsplads. Dette Plateau er ogsaa forbundet med Byen ved flere Veje og med en lokal Jernbane.

30 STATER I FORBUDSRÆKKEN.

Jorden rundt.

Gave til Wilson. Rom, 8. Jan. Kong Victor Emmanuel har givet Præsident Wilson det berømte Maleri „Trinita Dei Monta“ af Aristide Sartorio og Rubinio Statni „Sejer.“

En stor Regning. Rom, 8. Jan. Den Krigserstatning, som Centralmagterne skylder Italien, er blevet bestemt til at udgøre \$40,-000,000,000, siger Bladet Giornale d'Italia.

Norge køber Hvede. Melbourne, Australien har solgt 50,000 Tons Hvede til Norge til en Pris af \$1.35 pr. Bushel, leveret om Bord her i Byen. Dette blev offentliggjort her i Gaar. Norge skaffer selv Skibe.

Ludendorff i Sverige. London, 8. Jan. Dr. Schatt, den svenske Indenrigsminister, erklærer ifølge telegrafisk Beretning over København, at den tidligere Chef for den tyske Hær-Ludendorff har taget Ophold i Sverige under Navn af Ernest Lindström: Han opholder sig paa et Landgods i Skuane.

Tyskerne skal betale. Koblenz, 9. Jan. Der'ankom forleden \$2,-500,000 fra Berlin som det første Afdrag paa de \$25,000,000, som Tyskerne skal betale til den amerikanske Okkupationsarme i Januar Maaned. Saa langt har Tyskerne erlagt \$16,000,000 til den amerikanske Okkupationsarmes Underhold.

Ambassadør Page er træt. Paris, 8. Jan. Den amerikanske Ambassadør i Rom, Thomas Nelson Page, er træt efter alt, som Krigen har bragt med sig, og kommer til at trække sig tilbage i den nærmeste Fremtid, hedder det i politiske Kredse her. Han er født i Oakland Co., Virginia, den 23 April 1853 og er en berømt Forfatter.

retfærdig Maade ligeoverfor Jordens Dyrkere og at der burde træffes omfattende Forholdsregler til Landbrugets Ophjælp.

Jernbanerne. Washington, D. C., 7. Jan. McAdoo sluttede i Gaar som Generaldirektør for Landets Jernbaner. Paa Grund af, at der endnu ikke er udnævnt nogen Efterfølger, vil han imidlertid indtil videre komme til at føre Overopsynet med Jernbanevesenets. McAdoo afrejser i disse Dage til Santa Barbara, California, paa en Ferie, der vil vare i flere Maaneder, men en speciel Telegraf vil holde ham a jour med Jernbanernes Affære, saa han kan udøve den nødvendige Kontrol fra det Sted, hvor han opholder sig. Generaldirektørens Assistent, Mr. Oscar A. Price, vil ledsage McAdoo og Familien til Pacifickysten.

30 STATER I FORBUDSRÆKKEN.

En ny frygtelig Sygdom. London, 9. Jan. En ny, frygtelig Sygdom er i Færd med at sprede sig over England. Den er af Lægerne kaldt Encephalitis Lethargica, og blev en Tid i de engelske Hospitaler forvekslet med Betulism. Man har ikke fundet Sygdommens Bacille endnu. Sygen begynder med en stæde stigende Følelselshed. Der indfinder sig en gradvis Svækkelse af Muskelsystemet, der ender med fuldstændig Lammelse. Man troede en Tid, at Sygdommen var identisk med Infantile Paralysis, men det viser sig nu at være en helt forskellig Sygdom.

Hemmelige Traktater. Paris, 7. Jan. Overopsynet med Affærene i Mesopotamien efter Fredsslutningen blev i en hemmelig Traktat mellem Frankrig og England overdraget til Storbritannien tidligere i Krigen. At en sliq Traktat eksisterer er først nylig blevet bekendt.

Ifølge denne Traktat skal Frankrig styre Syrien, Libanon og den Del af Armenien, som ligger i Lilleasien Vest for Eufrat. Palestina skal staa under international Beskyttelse, medens Mesopotamien og Dele af den arabiske Halvø skal styres af Storbritannien.

Oversvømmelsen i Paris. Paris, 10. Jan. Seinen fortsætter med at stige. Den har nu næsten naaet saa højt, som i 1910 og truer Hotel Crillon, hvor de amerikanske Delegerede til Fredskongressen bor. Man træffer alle mulige Forholdsregler for at hindre, at Højvandet anretter Skade. I Gaar Nat blev der i Hotel Crillon installeret en stor elektrisk Pumpe i Kælderetagen. I Dag har en Afdeling Soldater begyndt at fjerne den amerikanske Fredsdelegations Kufferter, og de Delegerede vil flytte til et andet Hotel, i Fald Vandet vedbliver at stige.

Over hollandsk Territorium. London, 7. Jan. Den hollandske Regering har indvilget den britiske Regerings Anmodning om at tillade, at der transporteret Fødevarer til Okkupationstroppe i Tyskland over Hollands Vandveje, særlig opover Scheide, og at der ligeledes tillades at der transporteret demobiliserede Tropper, som skal hjem.

Den hollandske Regering har svaret, at den ikke har noget imod dette, forudsat, at den ikke danner en Præcedens.

Der maa ikke transporteret Ammunition, og kun Officerer kan bære Vaaben. Ligeledes maa enhver Transportation meddeles til Regeringen i Haag paa Forhaand.

Polakkerne taber. London, 9. Jan. Evening News fortæller i Dag, at Tyskerne har drevet Polakkerne ud af flere Byer i Østpreussen og sætter sig i Stand til at angribe Byen Posen i Provinzen af samme Navn.

Der skal være betydelig Uorden i Warschau. Bladet fortæller, at Stillingen i Østpreussen er „overordentlig alvorlig.“

Det nye irske Parti. Dublin, 10. Jan. Det nye irske Parti har besluttet at sløjfe Navnet „Sinn Feiner“ og at kalde sig „Det irske republikanske Parti.“ Alle de af Vælgerne valgte Medlemmer er blevet indbudt til at overvære det irske grundlovgivende Forsamlings første Møde. Man tror dog ikke, at Nationalisterne vil faa Indbydelsen.

Vore Jernbaner. Los Angeles, Cal., 11. Jan. Assisterende Generaldirektør ved Jernbanerne, Walker D. Hines, er af Præsident Wilson udnævnt til Generaldirektør for Landets Jernbaner.

Den nye Generaldirektør er Sagfører og har været Raadgiver og Formand for den eksekutive Komite for Santa Fe Jernbanen, der har sit Hovedkvarter i New York. Han har Ry som en af de mest prominente Korporations-sagførere i U. S.

Han har en Tid, som nævnt, været assisterende Generaldirektør og er Egenkab deraf kommet i nær Berøring med og har indgaaende Kendskab til McAdoo's Jernbanepolitik.

30 STATER I FORBUDSRÆKKEN.

Vort eget Land.

Lutheranernes „Drive.“ Springfield, Ill., 8. Jan. Den lutherske Kirke i Amerika's føderale Raad er i Færd med Forberedelsen til en „Million Dollar Drive“ i Februar. C. F. Ellsert fra New York er udnævnt til Kasserer for den Komite, der skal forestaa Driven.

Webb-Kenyon Loven. Washington, D. C., 8. Jan. Den saakaldte Webb-Kenyon Lov, der forbyder Forsendelse af Rusdrikke til „tørre“ Stater, staaer ikke i Strid med Konstitutionen, erklærede Højesteret i en Afgørelse, der aflagdes i Gaar. Samtidig blev ogsaa den saakaldte Mahin Act i Kansas, der regulerer Forsendelsen af Rusdrikke, erklæret gyldig.

Jorden rundt.

Gave til Wilson. Rom, 8. Jan. Kong Victor Emmanuel har givet Præsident Wilson det berømte Maleri „Trinita Dei Monta“ af Aristide Sartorio og Rubinio Statni „Sejer.“

En stor Regning. Rom, 8. Jan. Den Krigserstatning, som Centralmagterne skylder Italien, er blevet bestemt til at udgøre \$40,-000,000,000, siger Bladet Giornale d'Italia.

Norge køber Hvede. Melbourne, Australien har solgt 50,000 Tons Hvede til Norge til en Pris af \$1.35 pr. Bushel, leveret om Bord her i Byen. Dette blev offentliggjort her i Gaar. Norge skaffer selv Skibe.